

सम्पादकीय

सामाजिक सद्भावका साथै
आपसी मेलमिलाप आवश्यक

सामाजिक सद्भाव भन्नाले विभिन्न जाति, धर्म, भाषा, संस्कृति तथा समुदायबीच आपसी समझदारी, सहयोग र सहअस्तित्वलाई जनाइन्छ। नेपाल जस्तो बहुजातीय, बहुभाषिक र बहुधार्मिक देशमा सामाजिक सद्भावको महत्व अझ गहिरो हुन्छ। देशको स्थायित्व, शान्ति र विकासका लागि सद्भाव आवश्यक पूर्वशर्त हो। आजका दिनमा संसारभर नै जातीय, धार्मिक तथा क्षेत्रीय विवादहरूले मानव समाजमा असन्तुलन सिर्जना गरिरहेको छ।

यस्ता समस्याबाट जोगिन हामीले एक अर्काको मान्यता, विचार र संस्कृतिको सम्मान गर्न सिकनुपर्छ। सामाजिक सद्भाव कायम राख्न सबै नागरिक जिम्मेवार हुन आवश्यक छ। सरकारले पनि समान अवसर, शिक्षा र सेवामा पहुँच सुनिश्चित गरी विभेदको अन्त्य गर्नुपर्छ। सद्भावपूर्ण समाजमा मानिसहरूबीच विश्वास, सहकार्य र भाइचाराको भावना प्रगाढ हुन्छ। यसले नकारात्मक सोच, द्वेष र हिंसालाई कम गर्न सहयोग पुऱ्याउँछ। विशेष गरी युवा पुस्ताले सहिष्णुता र समानताको भावना अंगिकार गरेर समावेशी समाज निर्माणमा अग्रसर हुनुपर्छ।

सामाजिक सद्भावको जगेर्ना हामी सबैको साझा दायित्व हो। तसर्थ एक अर्का प्रतिको आदर र समझदारीले मात्रै हामी समुन्नत, शान्त र समृद्ध नेपाल निर्माण गर्न सक्छौं। त्यसैले हामी सामाजिक प्राणी एक अर्काप्रति आदर, भाइचारा, सद्भाव राख्दै सामाजमा बस्ने वातावरण निर्माण गर्नु आवश्यक छ।

वर्ष २०८१: मानवअधिकारको अवस्थामा सुधारको खाँचो

कालिका खड्का

काठमाडौँ, ३ वैशाख (रासस)।

विस्तृत शान्ति सम्झौताको जगमा बनेको सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी ऐन, २०८१ साल शंसोधनसहित पारित भएसँगै द्वन्द्वकालका पीडितले न्याय पाउने आशा राखेका थिए, तर ऐनअनुसार आयोगका पदाधिकारी नियुक्त हुन नसक्दा २०८१ सालमा पनि पीडितहरू मर्माहत भएका छन्।

सत्य निरुपण तथा मेलमिलाप आयोग र बेपत्ता व्यक्तिको छानबिनसम्बन्धी आयोगमा पदाधिकारी नियुक्तिका लागि प्रमुख दलहरूबीच मतैक्य नरहे पनि यसतर्फ ठोस काम हुन सकेन, तथापि सरकारले आयोगका पदाधिकारी छनोट गर्न फेरि सर्च कमिटी गठन गरेको छ।

राजतन्त्र फेरि बहाली गर्नुपर्छ भन्दै २०८१ चैत १५ गते पूर्वाञ्जनाका समर्थकले तीनकुने क्षेत्रमा गरेको हिंसात्मक प्रदर्शनका कारण एभिन्सुज टेलिभिजनमा कार्यरत क्यामरा पर्सन सुरेश रजकको मृत्यु भयो। प्रदर्शनमा भएको तोडफोड र ज्यादतिका विषयमा भिडियो खिचिरहेका पत्रकार रजकको आगजनीमा परेर ज्यान गुम्यो। सोही दिन प्रहरीको गोली लागेर कीर्तिपुर नगरपालिका-४ घर भएका २९ वर्षीय सबिन महर्जनको मृत्यु भयो। उक्त हिंसात्मक प्रदर्शनमा धेरै मानिस घाइते भए। भौतिक संरचनामा तोडफोड र आगजनी गरी ठूलो धनको क्षति भयो। वर्षको अन्यतिर यो घटना निकै पीडादायी बन्यो।

ताप्लेजुङको प्रसिद्ध धार्मिकस्थल पाथीभरामा केवलकार बनाउने क्रममा भएको विवादले उग्ररूप लिँदा सुरक्षाकर्मी र पहिचानवादी आन्दोलनकारी दुवै घाइते भए। पाथीभरा (मुकुम्लुङ) क्षेत्रमा केवलकार निर्माण गर्दा किरात समुदायको मुन्धुमी संस्कृति मेटिने आन्दोलनरत पक्षको भनाइ छ। मुन्धुमी संस्कृतिलाई जोगाउन सो क्षेत्रलाई प्राकृतिक अवस्थामै छाड्नुपर्ने उनीहरूको माग छ। स्थानीय तथा राजनीतिक दलहरूको आदिवासी जनजाति

पूजा रामको ...

बेपत्ता थिइन। रामवती तत्कालै छरछिमेकमा खोजतलास गरेकी थिइन। तर पूजा कतै फेला परिन।

विहान पख बेपत्ता छोरीको खोजतलास गरि दिन आग्रहका लागि प्रहरीमा जाने तयारीमा रहेकै बेला घाँसपातले छोपिएको अवस्थामा पूजाको मृत शरिर फेला परेको खबर सुनेपछि उनी बेहोश भइन। स्थानीय कसै कसैले पिसाब फेर्न निस्कदा रातीको समयमा एकैले रहेको मौका छोपी गलत मनसायले अपहरण गरी पोखरीको डिलमा पुऱ्याई अपराधीले हत्या गरेको आशंका समेत व्यक्त गरेका छन्।

अनुसन्धानको क्रममा प्रहरीले मधेश प्रदेशको केनाई शाखा लालगढबाट डगस्क्वाड (तालिम प्राप्त कुकुर) ल्याएर त्यसको प्रयोग समेत गरेको छ। त्यसबाट पनि केही संकेत

पर्यावरणीय पाटो ध्यान दिन दिएर केवलकार बनाउनु राम्रो हुने सुझाव दिइरहेका थिए।

केवलकार आयोजना निर्माणकर्ता र स्थानीयबीच पर्याप्त छलफल र आवश्यक परामर्श हुन नसक्दा तनावको अवस्था छ। केवलकार निर्माण गर्न हुन्छ वा हुँदैन भन्ने पक्षबीच झडप हुँदा धेरै घाइते भइसकेका छन्। विवाद निरुपणका लागि सरकार र आन्दोलनकारी पक्षबीच वार्ता भए पनि निष्कर्ष निस्किसकेको छैन।

सहकारी, लघुवित्त, बैंक तथा मिटरब्याजपीडितहरूले काठमाडौँमा प्रदर्शन गरिरहेका छन्। सरकारले पीडितहरूसँग समय-समयमा वार्ताबाट समस्या समाधान गर्न सम्झौता पनि गरेको छ। तर कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसक्दा अझै पनि मिटरब्याजपीडित, सहकारीपीडितहरू सडकमै आएर आन्दोलन गर्न बाध्य भएका छन्।

विद्यालयमा बालबालिकालाई पढाएर उनीहरूलाई उज्यालो भविष्य देखाउनुपर्ने शिक्षकहरू विद्यालय शिक्षा ऐन जारी गर्न माग गर्दै चैतको अन्त्यदेखि विद्यालय बन्द गरेर सडकमा छन्। आफ्ना मागमा सरकारले सहमति गर्ने तर कार्यान्वयनमा ध्यान नदिने गुनासो उनीहरूको छ।

संवत् २०८१ भर माइतीघरमण्डलामा कुनै न कुनै विषयमा विभिन्न समूहले आफ्ना माग पूरा गर्न भन्दै प्रदर्शन गरिरहेकै छन्। देशका विभिन्न भागमा भइरहने हत्या, हिंसा, सामाजिक बहिस्करण र विभेदसमेतका अनेक घटनाको निष्पक्ष छानबिन र पीडकलाई कडाभन्दा कडा सजायको माग गर्दै यस्ता प्रदर्शन भइरहेका देखिन्छन्।

“२०८१ साललाई नियाल्दा मानवअधिकारको अवस्था उत्साहजनक हुन सकेन”, मानवअधिकारकर्मी चरण प्रसाईँले भन्नुभयो, “अहिले पनि सडकमा शिक्षकहरू आन्दोलनमा छन्, विद्यालय शिक्षासम्बन्धी ऐन सरकारले बनाएर दिनुपर्ने हो, शिक्षकहरू

फेला परेको हुन सक्ने अनुमान गरिए पनि अनुसन्धान जारी रहेकाले पोस्टमार्टम रिपोर्ट र अनुसन्धान सकिएपछि सबै सत्य तथ्य सार्वजनिक गरिने प्रहरीको भनाइ छ। मजदुरी पेशमा संलग्न मृतकका बुआ नागेन्द्र अहिले रोजगारीका सिलसिलामा विदेशमा छन्।

पेट्रोल, डिजेल ...

वीरगञ्जलाई पहिलो, सुर्खेत र दाङलाई दोस्रो र काठमाडौँ, पोखरा र दीपायल डिपोलाई तेस्रो वर्गमा राखेको छ।

इन्डियन आयल कर्पोरेशनबाट मंगलबार प्राप्त पेट्रोलिमय पदार्थको नयाँ खरिद मूल्यअनुसार प्रति लिटर पेट्रोलमा तीन रुपैयाँ १५ पैसा र डिजेलमा दुई रुपैयाँ ६२ पैसाले घटेर आएको स्थानीय बजारमा पनि मूल्य समायोजन गरिएको निगमले स्पष्ट पारेको छ।

सडकमा कानून बनाउनुपर्ने भनेर माग गर्दै आन्दोलन गर्नुपर्ने आउनुपर्ने अवस्था होइन।”

सरकारले पीडितहरूसँग सहमति गर्ने तर कार्यान्वयन नगर्ने अवस्थाका कारण अहिले पनि सहकारी पीडित, शिक्षक, मिटरब्याजपीडित सडकमै आउनुपर्ने उहाँको भनाइ छ। सरकार र पीडितबीच सहमति भएपछि त्यसलाई अक्षरसः कार्यान्वयनमा लैजानुपर्नेमा मानवअधिकारकर्मी प्रसाईँको जोड छ।

“विस्तृत शान्ति सम्झौता भएको १८ वर्ष बितिसकेको छ तर अहिलेसम्म पनि पीडितले न्याय पाउने अवस्था बनेको छैन”, प्रसाईँले भन्नुभयो, “एउटा सन्तोषको कुरा लामो समयपछि भए पनि ऐन संशोधन भयो, पदाधिकारी सिफारिसका लागि समिति बनेको छ, प्रक्रिया अघि बढेको भए पनि न्याय दिन धेरै ढिलाइ भइसकेको छ।”

नेपालले मानवअधिकारको प्रवर्द्धन, संरक्षण र न्याय दिने गरी विभिन्न अन्तरराष्ट्रिय सन्धि/सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नुका साथै संविधानमा मौलिक हकको व्यवस्था गरेको छ। ती सन्धि सम्झौता र संविधान कार्यान्वयनको अवस्था अध्ययन गरी आवश्यक प्रबन्ध गर्नु राज्यको दायित्व हो।

मानवअधिकारकर्मी मन्दिरा शर्माले भन्नुभयो, “नेपालले संयुक्त राष्ट्रसङ्घको सिड कमिटीमा प्रतिवेदन बुझायो, त्यहाँ धेरै नागरिक समाजले छलफल गर्न पायो, त्यो राम्रो कुरा हो।” वर्षको पछिल्लो समयमा राजनीतिक कारणले धेरै धनजनको क्षति हुनेगरी घटना भएकाले मानवअधिकारको अवस्था कष्टकर रहेको उहाँको भनाइ छ।

“राजावादीको आन्दोलनका नाममा हिंसात्मक गतिविधिले तीनकुनेमा ज्यान जाने घटना भयो”, उहाँले थप्नुभयो, “कार्यस्थलमा काम गर्दै गरेको पत्रकार जिउँदै जलाउनु जघन्य अपराध हो, त्यो अन्त्यनै चिन्ताजनक कुरा भयो।”

नेपालमा बाल सुधारगृहहरूमा भौतिक संरचनाको कमीका कारण

शोभायात्रा माथि ...

चैत ३० गते वीरगंजको छपकैयास्थित मस्जिदबाट श्री हनुमान जन्मोत्सवको शान्तिपूर्ण शोभायात्रा माथि भएको ढुंगामुढा सहितको आक्रमण प्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाइएको छ। घटनाका कारण स्थानीय भक्तजनहरू घाइते हुनुका साथै धार्मिक उत्सवको पवित्रता तथा समुदायको समरसतामाथि गरिएको यो आक्रमण अक्षम्य अपराध हो।” उल्लेख छ।

“नेपालको कानूनले प्रत्येक नागरिकलाई आफ्नो धार्मिक आस्था अनुसार धार्मिक अभ्यास गर्ने स्वतन्त्रता प्रदान गरेको छ, विज्ञप्तिमा भनिएको छ-बहुसंख्यक हिन्दू समुदायले कानूनतः आफ्ना पर्व त्यौहार मनाइरहेका समेत बारम्बार यस प्रकारको आक्रमण

पनि बाल सुधारगृहमा झडप नै हुने स्थिति आएको र झडपकै क्रममा बालबालिकाको मृत्यु हुनु मानवको बाँच्न पाउने अधिकारकै उल्लङ्घन भएको उहाँको भनाइ छ। “बाल सुधारगृहको भौतिक संरचनाका कमी भएको देखिएको छ, जसका कारण बालबालिकाबीच झडप भएर ज्यानसमेत जाने अवस्था भयो”, उहाँले थप्नुभयो, “यसतर्फ सरकार गम्भीर हुनुपर्छ। यस्ता घटना पुनरावृत्ति हुन नदिन सरकारले काम गर्नुपर्छ।”

नेपालको संविधानमा व्यवस्था गरेका मौलिक हकहरू अझै कार्यान्वयन प्रभावकारी रूपमा आउन नसक्दा नागरिकले

'विद्यालय शिक्षा विधेयकका शिक्षक माग सम्बोधन हुनेगरी ल्याइने'

काठमाडौं, ३ वैशाख (रासस) । 'विद्यालय शिक्षासम्बन्धी कानूनलाई संशोधन र एकीकरण गर्न बनेको विधेयक' यथाशीघ्र जारी गर्नुपर्ने माग राख्दै १३ दिनदेखि मुलुकका विभिन्न स्थानका शिक्षकहरूले काठमाडौंमा प्रदर्शन गरिरहेका छन् ।

नेपाल शिक्षक महासङ्घको नेतृत्वमा शिक्षकहरूले गत चैत २० गतेदेखि बिहान ११ बजेदेखि दिउँसो ४ बजेसम्म माइतीघरबाट नयाँ बानेश्वरसम्म प्रदर्शन गरिरहेका छन् ।

यसैबीच, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सूचना प्रविधि समितिमा विधेयकलाई यथाशीघ्र ल्याउन छलफलसहित आवश्यक तयारी भइरहेको समितिकी सदस्य दीपा शर्माले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार विधेयकमा शिक्षकका मागलाई सम्बोधन हुनेगरी सहमतिको विषयलाई छिटो टुङ्ग्याउन उपसमिति गठन भएर काम भइरहेको छ ।

“शिक्षकका मागलाई सम्बोधन हुनेगरी उपसमितिले काम गरिरहेको छ”, शर्माले भन्नुभयो, “संसद्को आगामी अधिवेशनमा विधेयकलाई पेस गर्ने तयारी समितिले गरिरहेको छ ।” उहाँका अनुसार समितिका सदस्य छविलाल विश्वकर्माको संयोजकत्वमा गठित उपसमितिले शिक्षकसँग यसअघि गरिएका

सम्झौताअनुसार विधेयकको मस्यौदालाई अन्तिम रूप दिने काम गरिरहेको छ ।

विधेयकले शिक्षकको दरबन्दी स्थानीय तहलाई हस्तान्तरणको प्रस्ताव गरेको छ । तर शिक्षकहरूले भने शिक्षक छनोट सङ्घीय सरकार मातहत रहेको शिक्षक सेवा आयोगले गर्ने भएकैले शिक्षक नियुक्ति पनि सङ्घीय सरकारले नै गर्नुपर्ने माग राखेर प्रदर्शन गरिरहेका छन् ।

यस्तै विधेयकमा शिक्षकको सरुवा एक स्थानीय तहबाट अर्को स्थानीय तहले गर्ने उल्लेख गरिएकामा शिक्षकले शिक्षकलाई सङ्घअन्तर्गत राख्नुपर्ने बताउँदै आएका छन् । विधेयकमा विद्यालयको स्थापना र सञ्चालनको अनुमति राष्ट्रिय मापदण्डको आधारमा स्थानीय तहबाट हुने, विद्यालयमा आधारभूत र माध्यमिक तह रहने, राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूपका आधारमा पठनपाठन र परीक्षा सञ्चालन गर्नेलगायत व्यवस्था गरिएको छ ।

यस्तै, नियुक्ति, सरुवा र अवकाशका विषय स्थानीय तहले हेर्ने, शिक्षक तथा कर्मचारीले कार्यरत रहँदा र अवकाशपछि पाउने सुविधा सुनिश्चित गर्ने, हाल कार्यरत राहत शिक्षक अनुदान कोटा, विशेष शिक्षक अनुदान कोटा तथा प्राविधिक धारका

शिक्षक तथा प्रशिक्षक अनुदान कोटा दरबन्दीमा परिणत हुने, विद्यालय तथा शिक्षकको अभिलेख राष्ट्रिय किताबखानामा रहने व्यवस्था गरिएको छ ।

विधेयकमा विद्यालयका माध्यामिक र आधारभूत तहका साधारण तथा विषयगततर्फका शिक्षकलाई प्रथम, द्वितीय र तृतीय श्रेणीमा विभाजन गरिने तथा यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत कायम रहेका तह र श्रेणीका शिक्षक यसै ऐन बमोजिम समान तह र श्रेणी कायम हुने व्यवस्था गरिएको छ ।

यस्तै शिक्षकले राजनीतिक दल वा दलसँग आवद्ध सङ्गठनको सदस्यता लिन राजनीतिक गतिविधिमा भाग लिन, राजनीतिक पदका लागि हुने निर्वाचनमा भाग लिन वा कसैको निमित्त मत वा चन्दा माग्न वा कुनै प्रकारको राजनीतिक क्रियाकलाप संलग्न नहुने व्यवस्था विधेयकमा गरिएको छ । साथै सार्वजनिक विद्यालयका शिक्षकका लागि विद्यालय शिक्षक सेवाको गठन गरिने उल्लेख छ ।

समितिका सदस्य महिन्द्र राय यादवले शिक्षकसँग विगतमा गरिएका सम्झौताअनुसार उपसमितिले विधेयकको काम गरिरहेको बताउनुभयो । “शिक्षकको माग करिवकरिव सम्बोधन हुनेगरी हामीले विधेयक बनाइरहेका छौं”, उहाँले भन्नुभयो, “उपसमितिले बनाएको

विधेयकलाई समितिमा छलफल गरी पास गरेर संसद्मा पेस गर्न तयार गर्दछौं ।”

समिति सदस्य यादवले शिक्षकलाई सङ्घअन्तर्गत राख्ने विषयमा भने केही समस्या रहेको बताउनुभयो । “संविधानले नै आधारभूत र माध्यामिक शिक्षालाई स्थानीय तहको अधिकारमा राखेको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “तर शिक्षकको माग आधारभूत र माध्यामिक तहको शिक्षालाई सङ्घअन्तर्गत राख्नुपर्ने माग छ । त्यो माग तत्काल पूरा गर्न सक्ने सम्भव छैन । त्यसका लागि संविधान नै संशोधन गर्नुपर्दछ ।”

नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूचि ८ मा स्थानीय तहको अधिकार अन्तर्गत आधारभूत र माध्यामिक तहको शिक्षालाई राखिएको छ । मङ्गलबार बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले हाल विद्यार्थी भर्नाको समय, एसईईको उत्तरपुस्तिका परीक्षण र कक्षा १२ को राष्ट्रिय परीक्षाको समय भइरहेकाले प्रदर्शनका कार्यक्रम स्थगन गरी कार्यथलोमा फर्कन सम्पूर्ण शिक्षकलाई आग्रह गरेको हो ।

सङ्घीय संसद्मा विचाराधीन विद्यालय शिक्षा विधेयक यथाशीघ्र पारित गर्ने प्रयोजनका लागि सरकारले संसद्को अधिवेशन यही वैशाख १२ गते आह्वान गरिसकेको छ ।

रुघाखोकी निको हुने लामो समय

चितवन, ३ वैशाख (रासस) । यतिवेला रुघाखोकी लागेका विरामीको सङ्ख्या बढ्दै गएको छ । त्यसो त अन्य समयमा रुघाखोकी लागेमा दुई चार दिनमा निको हुने गरेकामा यो वर्ष भने दुई हप्ताभन्दा बढी समय लाग्ने गरेको हो ।

भरतपुर अस्पतालका मेडिकल विभाग प्रमुख फिजिसियन डा प्रकाश खतिवडा हरेक तीन वर्षमा एन्फुञ्जाले आफ्नो रूप परिवर्तन गर्ने र बलियो भएर आउने बताउनुहुन्छ । हरेक तीन तीन वर्षमा यस्तै हुने गरेको भन्दै उहाँले अहिले निको हुन दुई हप्ताभन्दा बढी समय लाग्ने गरेको बताउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, “रुघाखोकीसँगै घ्यारघ्यार भएर निको हुन अरू बढी समय लाग्छ ।” खोकी, स्वास्वा हुनेजस्ता समस्या लिएर विरामी आउने गरेको भन्दै उहाँले अझै एक महिना यस्तो समस्या रहने बताउनुभयो । दुई महिनायता यो समस्या बढी मात्रामा देखिएको हो । सरकारी अस्पताल, मेडिकल कलेजहरू र निजी अस्पताल एवं क्लिनिकमा समेत समेत यस्ता विरामीको चाप रहेको डा खतिवडा बताउनुहुन्छ । उहाँले मास्कको प्रयोग गर्न, भीडभाडमा नजान सुझाव दिनुभयो ।

चितवन मेडिकल कलेज शिक्षण अस्पतालका वरिष्ठ श्वासप्रश्वास तथा छाती रोग विशेषज्ञ प्रा डा शीतल अधिकारी स्वासप्रश्वासका विरामीमा अहिले बढी समस्या देखिएको बताउनुहुन्छ । रुघाखोकीसँगै अहिले देखिएको प्रदूषणले तत्कालीन रूपमा खोकी र श्वास फेर्ने समस्याबाहेक दीर्घकालीन रूपमा फोक्सोमा खत बस्ने र

रोग प्रतिरोधी क्षमता कमजोर बनाउने जोखिम रहेको उहाँको भनाइ छ ।

उहाँले भन्नुभयो, “कोभिडले फोक्सोमा असर गरेका विरामीलाई प्रदूषण र रुघाखोकीले सामान्य अवस्थाभन्दा बढी जोखिममा पारेको छ ।” नियमित औषधि सेवन गर्नेहरूलाई समेत यस्तै अवस्था रहिरहे औषधिको मात्रा थप्नुपर्ने अवस्था आउने उहाँले बताउनुभयो ।

विशेषगरी बालबालिका, वृद्ध, मुटु र मिर्गौलाका रोगीहरूलाई जोगाउनुपर्नेमा उहाँको जोड छ । हाल अस्पतालमा आउने विरामीमध्ये धेरैलाई खोकी लाने, श्वास फेर्न गाह्रो हुने र कतिपयको खकारमा कालो र फोहर मिसिएकोजस्तो देखिने गरेको छ । रुघाखोकीसँगै देखिएको

श्वासप्रश्वासको समस्या निको हुन समय लागेको उहाँ बताउनुहुन्छ ।

पुष्पाञ्जली अस्पतालका फिजिसियन डा भोजराज अधिकारी आफूले मधुमेह, थाइराइड, उच्च रक्तचापका विरामी धेरै हेर्ने गरेकोमा अहिले रुघाखोकी र श्वासप्रश्वासका विरामीहरू धेरै आउने गरेको बताउनुहुन्छ । उहाँले भन्नुभयो, “दैनिक कम्तीमा १० जना श्वासनली बज्यो, छाती घ्यारघ्यार भयो, रुघा निको भएन भनेर आउनुहुन्छ ।” कतिपय भर्खरै निको भएको तर पुनः समस्या आयो भन्दै अस्पताल आउने गरेको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

यस्तो समस्या निको हुन धेरैलाई दुई हप्ता लागेको उहाँले बताउनुभयो । पहिले रुघाखोकी दुई तीन दिनमा निको हुने गरेको

थियो । यसको कारण बदलिएको कोभिड पनि हुनसक्नेतर्फ उहाँले सङ्केत गर्नुभयो । इन्फुन्जा नेपालमा रहेको भन्दै उहाँले भन्नुभयो, “रोग के कारणले लागेको हो भन्ने हामी कहाँ अध्ययन भएको छैन ।”

वायु प्रदूषण अर्को कारण हुनसक्ने डा अधिकारीको भनाइ छ । अहिलेको समयमा विवाह, ब्रतबन्ध, भोजभतेरजस्ता मानिसको भीड हुने कार्यक्रम धेरै भएकाले पनि यो फैलिएको डा अधिकारी बताउनुहुन्छ । यससँगै राजनीतिक समर्थन र विरोधका कार्यक्रममार्फत पनि सङ्क्रमण फैलिएको उहाँले बताउनुभयो । उहाँले कोभिडको समयमा अपनाईएका स्वास्थ्य सुरक्षाका विधिहरू अपनाउन सुझाव दिनुभयो ।

सरकारी निकायलगायत बालबालिकाका क्षेत्रमा लगानी गर्ने विकास साभेदार एवं राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाको लगानीमा क्षेत्रगत एकद्वार प्रणालीको अवलम्बन गर्नुपर्नेमा उहाँले जोड दिनुभयो । बालबालिका शान्ति क्षेत्र राष्ट्रिय अधियानका महासचिव तिलोत्तमा पौडेलले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बालबालिकाका क्षेत्रमा सरकारले बजेट बढाउनुपर्नेमा ध्यानाकर्षण गराउनुभयो ।

एकीकृत हातेमालो समाज नेपालका अध्यक्ष डिल्लीराम गिरीले भन्नुभयो, “बालबालिकासँग सम्बन्धित मन्त्रीले बालबालिकाका निम्ति छुट्याइएको बजेट कटौती गरेर आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रमा लानुभएको छ, मेरो आग्रह छ, बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

विश्व समाचार

अमेरिका-युक्रेन खनिज सम्झौता वार्ता 'धेरै छिटो' अगाडि बढ्दै : वरिष्ठ अधिकारी

किएम, ३ वैशाख (रासस/एएफपी) ।

युक्रेनी प्राकृतिक स्रोतहरूमा अमेरिकालाई प्राथमिक पहुँच दिने सम्झौतामा किएम र वासिङ्टनबीच लामो समयदेखि चलिरहेको र जटिल वार्ता द्रुत गतिमा अघि बढिरहेको एक वरिष्ठ अधिकारीले बुधबार बताएका छन् ।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्प र युक्रेनी राष्ट्रपति भोलोदिमिर जेलेन्स्की बीचको टेलिभिजन भिडपले सम्झौतालाई अन्योलमा नपारेसम्म युक्रेन र संयुक्त राज्य अमेरिकाले युक्रेनको रणनीतिक रूपमा महत्त्वपूर्ण खनिजहरू निकाल्ने सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्ने योजना बनाएका थिए ।

“वार्ताहरू धेरै छिटो अगाडि बढिरहेका छन्”, वार्तासँग नजिक रहेका अधिकारीले किएममा एएफपीलाई बताए । ट्रम्पले उहाँका पूर्ववर्ती जो बाइडेनले युक्रेनलाई दिएको सहयोगको क्षतिपूर्तिका रूपमा यो सम्झौता चाहनुभएको छ । सम्झौताले संयुक्त राज्य अमेरिकालाई युक्रेनी खनिज स्रोत र दुर्लभ खनिजहरूको नाफामा रोयल्टी भुक्तानी दिनेछ । सम्झौताको नयाँ मस्यौदाले अमेरिकी सहयोगलाई युक्रेनको ऋणका रूपमा मान्यता नदिएको देखिएको स्रोतले एएफपीलाई बतायो ।

त्यो मूल्याङ्कनले ब्लुमबर्ग न्यूजको अधिल्लो रिपोर्टको प्रतिध्वनि गरेको थियो । ब्लुमबर्गले वासिङ्टनले सन् २०२२ को सुरुमा रुसले युक्रेनमा आक्रमण गरेदेखि किएमले सहयोग फिर्ता गर्नुपर्ने मागलाई सहज बनाएको रिपोर्ट गरेको थियो । अर्जेन्टिनामा रहेका अमेरिकी अर्थमन्त्री स्कट बेसेन्टले सोमबार 'यस हप्ता' चाँडै सम्झौतामा हस्ताक्षर हुनसक्ने बताउनुभएको थियो ।

गाजामा कुनै मानवीय सहायता प्रवेश गर्नेछैन : इजरायली रक्षामन्त्री

जेरुसलेम, ३ वैशाख (रासस/एएफपी) ।

इजरायलका रक्षामन्त्री इजरायल काट्जले देशले युद्धग्रस्त गाजा पट्टीमा प्रवेश गर्नबाट मानवीय सहायता रोक्ने बताउनुभएको छ । गाजा पट्टीमा तीव

सामाजिक सद्भाव कायम गरौं : सिरहामा महिलाको मृत्यु प्रकरणबारे मुख्यमन्त्री सिंह छानबिन गर्न गृहमन्त्रीको निर्देशन

दैनिक समाचारदाता

राजविराज, ३ वैशाख ।

मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री सतिशकुमार सिंहले विरगंजमा हनुमान जयन्तीका अवसरमा भएको द्वन्द्वका कारण उत्पन्न भएको विषम परिस्थितिमा सामाजिक सद्भाव कायम गर्न आह्वान गरेका छन् ।

हनुमान जयन्तीका अवसरमा वीरगन्जमा निकालिएको शोभायात्राका क्रममा तनाव सृजना गरी हिंसा भड्काउन भएका दुष्प्रयास र त्यसपछि विकसित घटनाक्रमका विषयमा सारोकार भएसँगै छलफल गरी जनजीवनलाई सहज

तुल्याउन सम्बद्ध प्रशासनिक तथा प्रहरी अधिकारीहरूको निरन्तर सम्पर्क भइरहेको मुख्यमन्त्रीका प्रेस सल्लाहकार अनिलकुमार कर्णले बुधवार प्रेस विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

“समाजका सबै धार्मिक, सांस्कृतिक तथा जातीय समुदायबीच एकअर्काप्रति सम्मान र भाइचाराबाट मात्र शान्ति एवं सहिष्णुता कायम हुनसक्ने भएकाले साम्प्रदायमा अशान्ति, हिंसा फैलाउने कार्यमा संलग्न जोसुकैलाई छानबिन गरी कारवाहीको दायरामा ल्याउन प्रहरी प्रशासनलाई निर्देशन गरिएको छ”, प्रेस विज्ञप्तिमा

भनिएको छ, “वीरगन्जमा सामाजिक सद्भाव र सहिष्णुता सुनिश्चित गर्न राजनीतिक दल, नागरिक समाज र प्रहरी प्रशासनलगायतबाट भएका गम्भीर र अर्थपूर्ण प्रयासको सराहना गर्दछु ।”

मुख्यमन्त्री सिंहलाई उद्धृत गरेर जारी प्रेस विज्ञप्तिमा देशको औद्योगिक नगरी वीरगन्ज धार्मिक तथा सांस्कृतिक विविधताको दृष्टिले अतुल्य सहर रहेको र यो मधेसको शक्ति भएकाले यसलाई कुनै पनि बहानामा भड्ग गर्ने कार्य दुःखद, चिन्ताजनक र दुर्भाग्यपूर्ण छ ।

सिरहा, ३ वैशाख (रासस) ।

रमेश लेखकले सिरहाको नवराजपुर गाउँपालिका-३ स्थित जगतपुरकी २४ वर्षीया आनन्दीदेवी सदायको मृत्यु प्रकरणबारे सत्यतथ्य छानबिन गर्न प्रहरी प्रशासनलाई निर्देशन दिनुभएको छ । करिब चार महिनाअघि यौन दुर्व्यवहारमा परेकी सदाय मङ्गलबार आफ्नै घरमा मृत फेला परेकी थिइन् ।

गृहमन्त्री लेखकले यस घटनाका सम्बन्धमा गम्भीर चासो व्यक्त गर्दै प्रहरी महानिरीक्षक दीपक थापालाई फोन गरी घटनाका सम्बन्धमा सत्यतथ्य छानबिन गर्न निर्देशन दिनुभएको गृह मन्त्रालयको

सचिवालयले जनाएको छ ।

मृतक आनन्दीदेवी गत पुस ९ गते सिरहा बरियारपट्टी गाउँपालिका-१ मा बस्ने दिदीलाई भेट्न हिँडेको बखत स्थानीय २२ वर्षीय सञ्जीवकुमार यादव र ३२ वर्षीय श्यामसुन्दर यादवबाट यौन दुर्व्यवहारमा परेकी जिल्ला प्रहरी कार्यालय सिरहाका प्रमुख एवं प्रहरी उपरीक्षक अनन्तराम शर्माले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार निजहरू उपर जबर्जस्ती करणी उद्योगमा मुद्दा दर्ता भएकामा उनीहरू पक्राउ पर्न सकेका छैनन् ।

प्रहरी उपरीक्षक शर्माले आफू जिल्लामा आउनुअघिको घटना

भएकाले यस सम्बन्धमा सुरुदेखि सुक्ष्म ढङ्गले अनुसन्धान गरिरहेको जानकारी दिनुभयो । “गत फागुन २५ गते निजहरूविरुद्ध जबर्जस्ती करणी उद्योगमा मुद्दा दर्ता भएको थियो । घटनालगत्तै पीडकहरू फरार छन् । उनीहरू नेपाल छाडी भारतमा लुकेका हुनाले खोजतलास गर्न चुनौती भए पनि प्रहरी प्रशासन निरन्तर लागिरेहेको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “पीडितमाथि यौन दुर्व्यवहारलगत्तै प्रहरीले मेडिकल जाँच, जिल्ला अदालतबाट पीडकविरुद्ध पक्राउ पुर्जी जारी गर्ने काम गरेको छ ।”

प्रहरी उपरीक्षक शर्माले बुधवार मात्र घटनास्थल पुगी पीडितपरिवालाई भेटेको जानकारी दिनुभयो । “मृतक आनन्दीदेवीको दुई वर्षकी छोरी छिन् । आनन्दीदेवी एकदवर्षदेखि माइतीमा बस्दै आएकी थिइन् । यौन दुर्व्यवहारमा परेकी आनन्दीदेवी माइतमा कोही नभएको बेला भुन्डिएको अवस्थामा हिजो मृत फेला परेकी हुन्”, उहाँले भन्नुभयो ।

मृतकको शव परीक्षणका लागि लहानस्थित प्रादेशिक अस्पतालमा राखिएको प्रहरीले जनाएको छ । घटनाका विषयमा विस्तृत अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ ।

शान्ति, सद्भाव र मेलमिलाप कायम राख्नु सबैको साझा जिम्मेदारी : खानेपानी मन्त्री यादव

दैनिक समाचारदाता

राजविराज, ३ वैशाख ।

खानेपानीमन्त्री प्रदीप यादवले सामाजिक सञ्जाल फेसबुकमार्फत वीरगन्जमा शान्ति सद्भाव खलल पुऱ्याउने, उत्तेजना फैलाउने किसिमका अभिव्यक्ति दिने, सार्वजनिक वा निजी सम्पत्तिमाथि तोडफोड गर्ने, आगो लगाउने वा अभद्रता गर्ने जोकोहीलाई दण्डित गर्न स्थानीय प्रशासनले कानुनबमोजिम काम गर्न अनुरोध गरेका छन् ।

“आफ्नो सहरमा तनाव टुसाएको समयदेखि व्यक्तिगत रूपमा पर्सा जिल्लाका प्रशासन र प्रहरीको सम्पर्कमा निरन्तर छु”, सामाजिक सञ्जालमा भनिएको छ, “विभिन्न समुदायका अगुवासँग समन्वय र सल्लाह गरी शान्ति स्थापित गर्ने प्रयासमा छु ।” मन्त्री यादवले वीरगन्ज क्षेत्रमा एकअर्का समुदायबीच पर्व तथा यात्रामा मिलीजुली मनाउने, सहयोग तथा सद्भाव राख्ने

गौरवशाली परम्परा रहिआएको पनि स्मरण गरेका छन् ।

“यहाँका बासिन्दाको सुभ्रबुद्ध र समझदारीले गर्दा देखापर्ने पारस्परिक तनाव वा असमझदारीलाई आपसी संवादका माध्यमबाट समाधान गर्ने गरिएको विगत छ ।” यो महानगर सबैको साझा फूलबारी हो । यहाँ शान्ति, सद्भाव र मेलमिलाप कायम राख्नु सबैको साझा जिम्मेदारी हो”, मन्त्री यादवले भने ।

वीरगन्जको घटनामा संलग्न दोषीमाथि कारवाही गर्न निर्देशन

काठमाडौं, ३ वैशाख (रासस) । सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री राजकुमार गुप्ताले वीरगन्जको सद्भाव खल्वल्याउने घटनामा संलग्न दोषीमाथि छानबिन गरी कानुनबमोजिम कारवाही गर्न निर्देशन दिनुभएको छ ।

उहाँले बुधवार एक विज्ञप्ति जारी गरी धार्मिक, सांस्कृतिक तथा जातीय विविधताबीच आपसी सम्मान र भाइचाराको भावना प्रकट गर्नु सबै नागरिकको कर्तव्य भएको उल्लेख गर्दै समाजमा शान्ति र सहिष्णुता कायम राख्न सबै पक्षबाट संयम र समझदारीको आवश्यकता रहेको उल्लेख गर्नुभएको छ ।

मन्त्री गुप्ताद्वारा जारी विज्ञप्तिमा भनिएको छ, “कुनै पनि बहानामा आपसी सद्भाव भड्ग

गर्ने कार्य दुःखद र चिन्ताजनक हो, नागरिकहरूले एकअर्काका धार्मिक विश्वास र आस्थाप्रति सम्मान जनाउनु सहअस्तित्वको आधार हो ।”

फडपपछिको अवस्थालाई ध्यानमा राख्दै मन्त्री गुप्ताले निरन्तर स्थानीय प्रशासन र सुरक्षा निकायसँग सम्पर्कमा गरिरहेको उल्लेख गर्नुभयो । उहाँले घटनाका दोषीहरूलाई पहिचान गरी कानुनी दायरामा ल्याउन प्रहरी प्रशासनलाई निर्देशनसमेत दिनुभयो ।

मन्त्री गुप्ताले हनुमान जयन्तीका अवसरमा वीरगन्जमा निकालिएको शोभायात्राका क्रममा भएको फडपबाट सृजना भएको तनाव र त्यसपछि विकसित घटनाक्रमप्रति गम्भीर चासो देखाउनुभएको छ । फडपपछि दुवै

समुदायका प्रतिनिधि र विभिन्न राजनीतिक दलको सर्वदलीय बैठक बसेर घटनाको समीक्षा गरिएको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

उक्त बैठकबाट तयार भएको पाँच बुँदे सहमतिअनुसार दोषी पहिचान, अनुसन्धान र कारवाही प्रक्रियालाई अगाडि बढाउन मन्त्री गुप्ताले आग्रह गर्नुभयो । मुलुकको आर्थिक तथा औद्योगिक केन्द्रका रूपमा परिचित वीरगन्जमा सामाजिक सद्भावमा खल्वल्याउने प्रयासप्रति गहिरो चिन्ता व्यक्त गर्दै उहाँले सबै वीरगन्जवासीलाई संयमित र सजग रहन अनुरोध गर्नुभयो ।

सरकारद्वारा आन्दोलनरत शिक्षकलाई कक्षाकोठामा फर्कन अनुरोध

काठमाडौं, ३ वैशाख (रासस) । सरकारले आन्दोलनरत शिक्षकहरूलाई आफ्नो कार्यथलोमा फर्किन अनुरोध गरेको छ ।

मन्त्रिपरिषद्को मङ्गलबारको बैठकले हाल विद्यार्थी भर्नाको समय, एसईईको उत्तरपुस्तिका परीक्षण एवं कक्षा १२ को राष्ट्रिय परीक्षासमेत भइरहेकाले विरोधप्रदर्शनका कार्यक्रम स्थगन गरी कार्यथलोमा फर्कन आग्रह गरेको हो ।

शिक्षा तथा विज्ञान प्रविधिमन्त्री विद्या भट्टराईले

नेपाल शिक्षक महासङ्घको आह्वानमा भइरहेको प्रदर्शनप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाउँदै सरकारले सङ्घीय संसद्मा विचाराधीन विद्यालय शिक्षा विधेयक यथाशक्य चाँडो पारित गर्ने प्रयोजनका लागि सङ्घीय संसद्को अधिवेशन यही वैशाख १२ गते आह्वान गर्ने निर्णय गरेको बताउनुभयो ।

मन्त्री भट्टराईले नेपाल शिक्षक महासङ्घले उठाएका मागहरू सम्बोधन गर्न सरकार संवेदनशील रहेको त्यसनिम्ति निरन्तर संवादमा रहेको बताउनुभयो ।

भर्ना खुल्यो । भर्ना खुल्यो ॥ भर्ना खुल्यो ॥

नयाँ वर्ष २०८२ को शुभकामनाका साथै यस

Wisdom School

Rajbiraj 2

राजदेवी चौकमा नयाँ शैक्षिक सत्र २०८२ को लागि धमाधम भर्ना खुल्यो हाम्रो विशेषताहरु

- दक्ष अनुभवी शिक्षक तथा शिक्षिकाहरुद्वारा अध्यापन गराइने ।
- बालमैत्री शिक्षा अनुसार अध्यापन गराइने ।
- CC Camera को निगरानीमा पठनपाठन गराइने ।
- अतिरिक्त क्रियाकलाप साप्ताहिक गराइने ।
- प्रयोगात्मक तथा कम्प्युटर प्रयोगशालाको व्यवस्था भएको ।
- गरिब, दलित, शहिद परिवार तथा जेहेन्दार विद्यार्थीको लागि विशेष छुटको व्यवस्था
- कक्षामा प्रथम हुनेलाई ५० प्रतिशत, दोश्रोलाई ३० प्रतिशत र तेश्रोलाई २० प्रतिशत शुल्कमा छुट दिइने ।

प्रधानाध्यापक